

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

БОРИСЕНКО ОЛЕНА ЄВГЕНІВНА

УДК 658.5:338:669(477)

**ДІАГНОСТИКА УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ
ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

**Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук**

Дніпропетровськ – 2015

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі економічної теорії та підприємництва Запорізького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Гудзь Петро Васильович,
Запорізький національний технічний університет
Міністерства освіти і науки України,
завідувач кафедри менеджменту.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Довбня Світлана Борисівна,
Національна металургійна академія України
Міністерства освіти і науки України
(м. Дніпропетровськ), завідувач кафедри
економіки промисловості;

доктор економічних наук, професор
Анісімова Ольга Миколаївна,
Державний вищий навчальний заклад
«Приазовський державний технічний університет»
Міністерства освіти і науки України (м. Маріуполь),
завідувач кафедри економічної теорії та
інтелектуальної власності.

Захист відбудеться «12» березня 2015 року об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 08.080.01 при Державному вищому навчальному закладі «Національний гірничий університет» за адресою: 49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19, ауд. 4/53.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Державного вищого навчального закладу «Національного гірничого університету» за адресою: 49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.

Автореферат розісланий «10» лютого 2015 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

О.В. Трифонова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасні ринкові умови, в яких здійснюють виробничу діяльність металургійні підприємства, характеризуються невизначеністю та непередбачуваністю. Негативна дія чинників зовнішнього середовища поєднується з низькою ефективністю використання ресурсів – сировини, матеріалів, енергії, негативно впливаючи на конкурентоспроможність продукції. Тому для утримання завойованих позицій на світовому ринку та розширення вітчизняного ринку металопродукції пріоритетними завданнями металургійного підприємства повинні стати розробка та впровадження дієвих заходів, спрямованих на удосконалення механізму управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності, одним з елементів якого виступає діагностика. Як інтегрований метод наукового дослідження та дієвий інструмент аналізу, оцінки, моніторингу проблем та стану управління ресурсами, діагностика дозволяє своєчасно та адекватно реагувати менеджменту підприємства на безліч ситуацій у внутрішніх процесах та забезпечує їх взаємодію з елементами зовнішнього середовища.

Аналізу проблем і перспектив розвитку металургійної галузі присвячені праці таких вчених, як О. Амоша, С. Аптекар, Т. Бень, М. Білопольський, Г. Карпенко, В. Лісовий, В. Нікіфорова, Є. Сталінська, та інші. Різноманітним методичним підходам до проведення аналізу використання виробничих ресурсів підприємства присвячені роботи Н. Краснокутської, В. Немцева, Г. Савицької, Г. Шадріної, А. Шеремета, а також українських вчених Г. Баранець, О. Галушко, В. Івахненко, М. Болюха, Ю. Папіж, П. Поповича, Н. Тарасенко. Діагностиці та оцінюванню ефективності ресурсного забезпечення господарської діяльності підприємств присвячені роботи таких науковців, як О. Анісімова, С. Довбня, Т. Загорна, В. Кравченко, І. Кривов'язюк, Т. Петрушка, В. Савчук, Н. Сагалкова, Л. Соляник, Д. Сомов, І. Сирожин, О. Тонких та інших вчених.

Поза межами існуючих наукових надбань теоретичних і прикладних досліджень з проблем управління виробничими ресурсами підприємства залишились методичні підходи до діагностики ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності промислових підприємств. Особливо це актуально для підприємств металургійної галузі України, специфікою якої є висока капітало- та енергоємність, недостатня активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, недостатній рівень управління виробничими потужностями, тісні взаємозв'язки із забезпечувальними та технологічно спорідненими галузями й інші. Проблеми належного інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень та необхідність удосконалення науково-методичних засад діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства обумовили вибір теми дисертаційного дослідження, його головну мету, завдання та структурно-логічну побудову.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження безпосередньо пов'язане з тематикою наукових

досліджень Запорізького національного технічного університету МОН України, зокрема з темами: «Стратегічні та тактичні напрямки розвитку промислового підприємства та підприємництва» (номер держреєстрації 0109U007676, 2009-2012 рр.), де автором проведено обґрунтування методичного підходу до визначення економічної ефективності управління забезпеченням виробничими ресурсами промислового підприємства; «Проблеми та перспективи розвитку господарської діяльності підприємств регіону» (номер держреєстрації 0112U005356, 2012-2016 рр.), у межах якої запропоновані напрями удосконалення методичного підходу до діагностики ресурсного забезпечення виробничої діяльності металургійного підприємства за критерієм ефективності.

Мета і задачі дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розробка теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо вдосконалення діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства.

Реалізація мети обумовила необхідність вирішення таких основних завдань:

визначити сутність, форми та класифікацію ресурсного забезпечення виробничої діяльності промислових підприємств;

проаналізувати основні методи управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності;

з'ясувати особливості та недоліки методичних підходів до діагностування управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємств металургійної галузі;

проаналізувати стан ресурсного забезпечення виробничої діяльності підприємств чорної металургії;

оцінити ефективність управління виробничими ресурсами металургійних підприємств та визначити напрями вдосконалення методичних підходів до оцінювання;

ідентифікувати проблемні зони управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства;

обґрунтувати вибір критеріїв і показників діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства;

розробити функціональну модель експрес-діагностики ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства;

адаптувати методичний підхід до експрес-діагностики до інформаційної системи управління металургійного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності промислового підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень, форм і способів діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є системний підхід, аналіз, діалектичний метод пізнання, фундаментальні положення сучасної концепції управління виробничою діяльністю суб'єктів господарювання.

Для вирішення поставлених завдань були використані загальнонаукові та спеціальні методи економічних досліджень, а саме: абстрактно-логічний – для тлумачення понятійного апарату управлінської діагностики; порівняльний та статистичний аналіз – для співставлення показників та індикаторів ефективності ресурсного забезпечення; системно-структурний метод – для виділення складових елементів виробничих ресурсів підприємства; аналізу та синтезу – для обґрунтування методичного підходу до оцінювання ефективності управління ресурсним забезпеченням; графічний метод – для відображення взаємозв'язків динамічних нормативів показників ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності; кореляційно-регресійний аналіз – для визначення впливу окремого виду ресурсу на результуючий показник виробничої діяльності металургійного підприємства; економіко-математичного моделювання – для обґрунтування забезпеченості ресурсами виробничої програми металургійного підприємства.

Інформаційною базою дослідження є: зібрані, оброблені й узагальнені особисто автором дані управлінської та фінансової звітності підприємств металургійної галузі; нормативно-правові акти України, монографії та наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, офіційні дані Державної служби статистики України, нормативно-правові документи органів державної влади різних рівнів, а також ресурси Інтернету з питань ресурсного забезпечення виробничої діяльності металургійних підприємств.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних і методичних положень щодо вдосконалення методичного підходу до діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що:

удосконалено:

методичний підхід до діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства, що, на відміну від існуючих, розширює об'єкти діагностування на управлінську та фінансово-економічну складову інформаційної системи управління підприємством в межах оцінювання повноти та ефективності використання окремих видів ресурсів, їх взаємозамінності та збалансованості складу шляхом побудову графів впорядкування управлінських рішень, чим обґрунтовується пріоритетність та спрямованість управлінських впливів за умов часових та фінансових обмежень;

науковий підхід до експрес-діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства, що, на відміну від існуючих, передбачає побудову функціональної моделі з використанням багатофакторної моделі ключових показників ресурсів і результатів в системі просторово-часових координат шляхом співставлення динаміки фактичних і нормативних показників з метою ідентифікації дисбалансів забезпечення та визначення «вузьких місць» в управлінні ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства;

методичний підхід до адаптації експрес-діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності до інформаційної системи управління металургійним підприємством, що, на відміну від існуючих, включає три аналітично-розрахункові блоки (просторово-часового аналізу, встановлення діагнозу стану управління ресурсним забезпеченням і комплексної оцінки ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності) та забезпечують якість прийняття управлінського рішення;

методичний підхід до оцінювання ефективності управління виробничими ресурсами металургійного підприємства, що, на відміну від існуючих, базується на врахуванні взаємозалежності ключових показників: структури виробничих ресурсів (трудових, сировинно-матеріальних та фінансових ресурсів, обігових та основних засобів); їх продуктивності (на етапах формування ресурсної бази, накопичення та розвитку); віддачі та продуктивності (на етапі використання ресурсів) на основі побудови графоаналітичної моделі та подальшого обчислення результуючого показника ефективності;

дістали подальшого розвитку:

теорія підприємства в частині трактування сутності поняття «управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства», що розглядається як процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямований на формування, оптимальне накопичення, раціональне розподілення та використання ресурсів. Це дозволяє адаптувати основні управлінські цикли до процесу ресурсного забезпечення виробничої діяльності підприємства, що сприяє цілевизначенню виробничої діяльності та практичних завдань із забезпечення ефективного функціонування та розвитку металургійного підприємства;

класифікація ресурсного забезпечення виробничої діяльності, яка, в доповнення до існуючих, здійснюється за ознаками цільового призначення ресурсного забезпечення (способів, груп показників ресурсного забезпечення та рівня забезпеченості ресурсами виробничої діяльності підприємства) з виділенням груп: формування ресурсної бази, накопичення, розподілу та використання ресурсів, що дозволяє представити їх у взаємодії та взаємозалежності.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні положення та висновки дисертаційного дослідження доведені до рівня конкретних методик, практичних рекомендацій та пропозицій. Це дозволяє використовувати їх у практиці металургійних підприємств з метою підвищення ефективності ресурсного забезпечення виробничої діяльності та усунення обмежувальних факторів розвитку підприємства.

Розроблені автором методичні підходи і рекомендації щодо діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності впроваджено на ПАТ «Дніпроспецсталь» (довідка №111/КС-131 від 19.02.2014 р.). Запропонований науковий підхід до експрес-діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності впроваджено на ВАТ «Запоріжсталь» (довідка № 87/ДСК-128 від 12.03.2014 р.). Методика експрес-діагностики

ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності визнана актуальною та прийнята до впровадження на підприємстві ПАТ «Мотор Січ» (акт від 25.02.2014 р.). Методика оцінювання ефективності використання виробничих ресурсів була використана районною адміністрацією Запорізької міської ради по Жовтневому району при формуванні та реалізації Програми соціально-економічного та екологічного розвитку м. Запоріжжя (довідка № 02/01-16/0837 від 10.06.2014 р.). Теоретичні та методичні результати роботи використовуються у навчальному процесі в Запорізькому національному технічному університеті МОН України при викладанні дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» на економічних спеціальностях та при викладанні курсів «Економіка за видами діяльності», «Організація, планування та управління виробництвом» на технічних спеціальностях (довідка № 39-03/2353 від 20.06.2014 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є завершеною науковою працею. Наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані ті ідеї та положення, що є результатом власних досліджень автора.

Апробація результатів дисертації. Основні наукові положення та практичні результати дисертаційного дослідження доповідались, обговорювались й одержали позитивну оцінку на 19 науково-практичних конференціях різних рівнів: Міжнародних науково-практичних конференціях: «Проблеми економічної освіти і науковий прогрес» (м. Кривий Ріг, 2006 р.); «Наука і вища освіта» (м. Запоріжжя, 2009 р.); «Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери» (м. Донецьк, 2012 р.); «Проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки» (м. Кременчук, 2012 р.); «Актуальні питання теорії та практики менеджменту» (м. Луганськ, 2012-2013 рр.); всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Інвестиційні та інноваційні процеси в промисловості» (м. Дніпропетровськ, 2006 р.); «Проблеми економіки та управління у промислових регіонах» (м. Маріуполь, 2009 р.; м. Полтава, 2010 р.; м. Запоріжжя, 2011 р. та 2014 р.); міжвузівських науково-практичних конференціях: «Проблеми економічної освіти і науковий прогрес» (м. Кривий Ріг, 2007 р.); «Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегій інноваційного розвитку» (м. Полтава, 2012 р.); щорічних науково-технічних конференціях «Тиждень науки» (м. Запоріжжя, 2006-2014 рр.).

Публікації. Основні теоретичні положення з діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства, висновки та результати дисертаційного дослідження відображені в 33 наукових працях, у тому числі 14 статей (з них: 10 у наукових фахових виданнях, 1 у іноземному науковому фаховому виданні, 1 у виданні України, що включено до міжнародних наукометричних баз, 2 у інших наукових журналах), а також 19 матеріалів науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 8,67 друк. арк., з яких автору належить 7,72 друк. арк.

Структура та обсяг дисертації. Повний обсяг дисертації становить 337 сторінок комп'ютерного тексту та складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Основний текст розміщено на 231 сторінках та включає 21 таблиць на 26 сторінках і 3 рисунка, що розташовані на 3 сторінках. Список використаних джерел налічує 232 найменування на 28 сторінках, 4 додатки розташовані на 78 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтована актуальність теми дисертаційної роботи, проаналізований ступінь наукової розробки проблеми, сформульовані мета та основні завдання дисертаційного дослідження, предмет, об'єкт, розкриті методи дослідження, наукова новизна та практичне значення отриманих результатів, апробація результатів проведеного дослідження.

У першому розділі **«Науково-теоретичні основи діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства»** проведений аналіз сучасних наукових поглядів на сутність, форми і класифікацію ресурсного забезпечення виробничої діяльності (РЗВД) промислових підприємств; розкритий взаємозв'язок методів і інструментів управління РЗВД металургійного підприємства; встановлені особливості та недоліки діагностики управління РЗВД підприємств металургійної галузі.

Дослідження за допомогою діалектичного методу пізнання сучасних наукових підходів до визначення сутності, форм та класифікації РЗВД дозволили встановити відсутність загальної наукової думки щодо змісту РЗВД та етапів його здійснення. Це негативно впливає не тільки на проведення теоретичних та прикладних досліджень, але і на результати оцінки, аналізу та розробки заходів щодо управління РЗВД підприємства. За результатами проведеного абстрактно-логічного аналізу встановлено, що цей процес повинен здійснюватись в чотири етапи: мобілізації (залучення), накопичення (розвиток) та розподілу економічних ресурсів, а також раціонального і ефективного їх використання у виробничому процесі для досягнення встановлених цілей.

На основі критичного аналізу існуючих підходів до формування системи ресурсів, процесу та форм РЗВД запропоновано в узагальненій класифікації означеного процесу поєднати етапи РЗВД та три класифікаційні ознаки: способи здійснення цього процесу, групи показників його оцінки та рівень забезпеченості ресурсами виробничої діяльності (ВД), що дозволяє представити їх взаємозалежність. Така класифікація формує підґрунтя для діагностики управління РЗВД металургійного підприємства.

Дослідження існуючих в науці визначень категорії «управління» дозволило запропонувати поняття «управління РЗВД підприємства», що розглядається як процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямований на формування, оптимальне накопичення, раціональне розподілення та використання ресурсів з метою досягнення виробничих цілей і забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства. Такий

підхід сприятиме розвитку теорії підприємства в частині цілевизначення ВД та дозволяє адаптувати основні завдання управління та управлінські цикли до процесу РЗВД підприємства.

Критичний аналіз основних методів управління РЗВД дозволив зробити висновок про доцільність використання комплексного підходу до управління РЗВД, що реалізується через застосування методів моделювання, експериментування та соціальних досліджень на всіх рівнях управління підприємством та етапах ресурсного забезпечення. Запропоноване їх поєднання з етапами РЗВД дозволяє чітко визначити порядок використання адаптованих до специфіки цього процесу моделей з урахуванням стратегії, тактики та оперативного плану управління металургійного підприємства з метою підвищення рівня ефективності ВД в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Обґрунтовано, що поєднання цільової, функціональної та забезпечувальної систем формує організаційно-економічний механізм управління РЗВД металургійного підприємства, одним з дієвих інструментів якого є діагностика управління РЗВД. Під останньою розуміється спосіб оцінювання стану управління РЗВД на основі комплексу методів і інструментів та аналітичної інформації за всіма етапами, спрямований на виявлення негативних факторів та «вузьких місць» в управлінні.

На основі порівняльного аналізу методів, інструментів та технології здійснення діагностики управління РЗВД на металургійних підприємствах виявлені такі недоліки: нечіткість цілей і завдань; невідповідність зони проведення діагностики; занадто великий час, швидкість та періодичність її проведення; велика кількість об'єктів діагностики; недостатня обґрунтованість управлінських впливів, що зменшує їх результативність через слабку зацікавленість керівників оперативного рівня управління. Визначено, що удосконалення методичного підходу до діагностики управління РЗВД повинно здійснюватись, базуючись на принципах: відповідності організаційної структури управління металургійного підприємства умовам господарювання; готовності менеджменту до пошуку резервів підвищення ефективності РЗВД; інформативності даних щодо ефективності управління РЗВД для всіх ланок управлінської ієрархії, цільового призначення та постійного вдосконалення організаційно-економічного механізму управління РЗВД підприємства.

У другому розділі **«Аналіз та оцінка управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства»** визначені умови, рівень і тенденції використання виробничих ресурсів як провідними підприємствами чорної металургії країни, так і на рівні всієї галузі; проведено оцінювання ефективності управління виробничими ресурсами та удосконалено методичний підхід до оцінювання ефективності управління РЗВД; виявлені «вузькі місця» в управлінні означеним процесом на провідних металургійних підприємствах.

Ретроспективний аналіз доходу від реалізації продукції та рівня використання виробничих ресурсів металургійних підприємств України за період 2005-2013 роки дозволив встановити, що двократне зростання

виробництва металопродукції в грошовому вимірі відбулось під впливом екстенсивного використання матеріальних ресурсів та інтенсивного використання трудових ресурсів. У той же час спад виробництва металопродукції в натуральних одиницях на 15,4% відбувся під впливом тих факторів, що в 2005 році були перевагами металургії України (конкурентні ціни на металопродукцію, наявність, доступність та низька вартість рудних та енергетичних ресурсів, достатність трудових і техніко-технологічних ресурсів) та які сьогодні стають її обмеженнями.

Для оцінки ефективності управління РЗВД підприємства використаний метод, що ґрунтується на співставленні питомих витрат на управління з показниками результативності й ефективності управління. Отримані результати дозволили визначити, що стан управління ресурсами на всіх металургійних підприємствах, обраних для аналізу, критичний. Коефіцієнт ефективності управління на всіх підприємствах в 2013 році не добігає 0,14 (рис. 1), а коефіцієнт результативності управління ВД не перевищує 0,52.

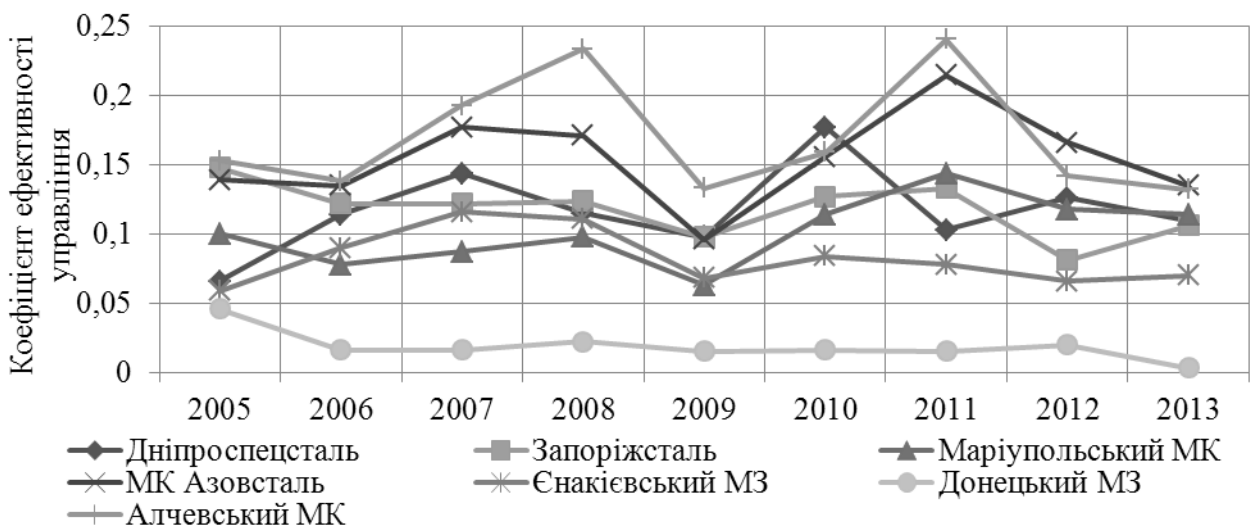
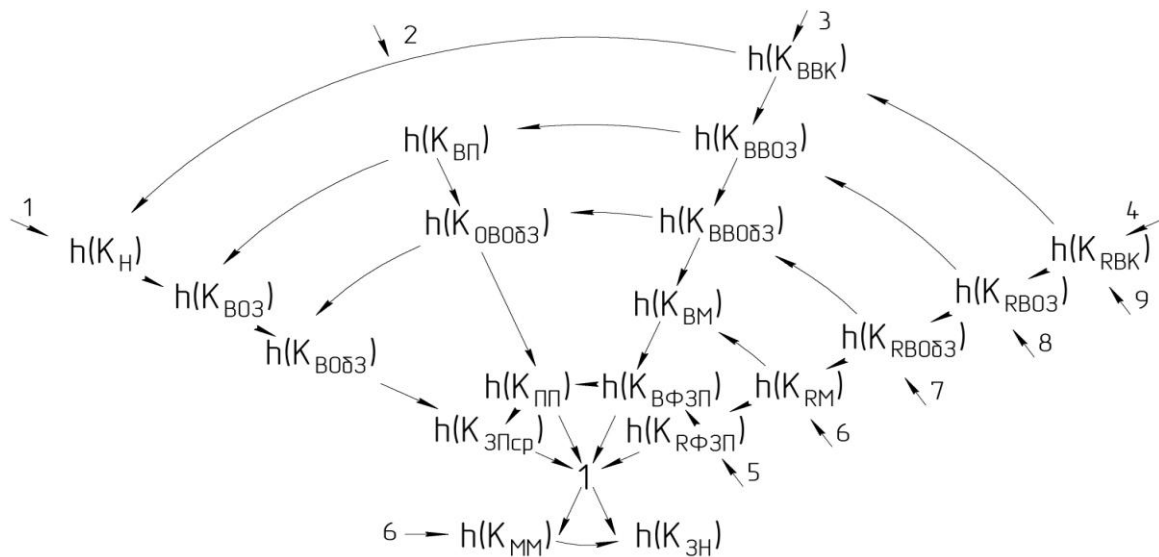

Рис. 1. Динаміка коефіцієнту ефективності управління РЗВД металургійних підприємств у 2005-2013 рр.

Стримуючими факторами розвитку ВД металургійних підприємств стали зависокі продуктивність та фондоозброєність праці, що звужує спектр проблемних зон в управлінні ресурсами підприємства, а існуючі методичні підходи не дозволяють максимально повно та в короткий час їх визначити.

Розроблено методичний підхід до оцінювання ефективності управління РЗВД з використанням методичного апарату експертних оцінок та теорії динамічного нормативу сукупності ключових показників (КП). Групування КП ефективності управління РЗВД здійснено окремо за видами ресурсів та етапами ресурсного забезпечення, а нормування взаємозалежності їх динаміки обґрунтовано за допомогою методу невизначеної нерівності та логіки. Розроблена графоаналітична модель взаємозалежності нормативної динаміки КП ефективності управління РЗВД металургійного підприємства (рис. 2) може бути представлена в матричній формі, що дозволяє максимально точно визначити «вузькі місця» в управлінні ресурсами.

Залежність динаміки КП: 1 – структури виробничих ресурсів (ВР) на етапах формування ресурсної бази та накопичення (розвитку) ВР; 2 – продуктивності ВР на етапах розподілу та використання ресурсів; 3 і 4 – відповідно віддачі та прибутковості ВР на етапі використання ресурсів. Забезпечення ВД: 5 – трудовими ресурсами; 6 – сировинно-матеріальними ресурсами; 7 – обіговими засобами; 8 – основними засобами; 9 – фінансовими ресурсами.

Рис. 2. Графоаналітична модель взаємозалежності нормативної динаміки КП ефективності управління РЗВД металургійного підприємства

Результуючий показника ефективності управління РЗВД пропонується визначати з використанням методу парних порівнянь за формулою

$$S = \left(1 - \left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n |\mu_{ij} - \eta_{ij}| / (2 \cdot K) \right) \right) \cdot 100\%, \quad (1)$$

де μ_{ij} – елемент матриці нормативного впорядкування $M[НП]$; η_{ij} – елемент матриці фактичного впорядкування $M[\PhiП]$; i, j – відповідно номер рядка та номер стовпця матриці; n – загальна кількість КП; K – кількість клітинок в $M[НП]$, не враховуючи клітинки головної діагоналі.

Рівень збігу фактичної динаміки показників з нормативом дозволяє за допомогою 10-вимірної шкали об'єктивно оцінити зусилля менеджменту не тільки в частині РЗВД, але і формування ресурсної бази металургійного підприємства.

Апробація запропонованого методичного підходу до оцінювання РЗВД на провідних металургійних підприємствах України дозволила встановити наступне: найкращий стан управління РЗВД в 2013 році спостерігається на ПАТ «Дніпроспецсталь» (33% – «нижче середнього»), менеджери якого зосереджені лише на змінах деяких показників ефективності використання ресурсів, що не дозволяє вирішити встановлені завдання. Найгірший результат мало ПАТ «Донецький МЗ» (11% – «неефективне управління»). В цілому, більшість підприємств, хоч і підвищили рівень ефективності управління РЗВД в порівнянні з 2012 р., але не досягли навіть рівня 2006 р. (рис. 3).

Визначено, що «вузькими місцями» в управлінні РЗВД є: дисбаланс між виробничим завданням та діями менеджерів з РЗВД; відсутність націленості на зростання результатів виробничої діяльності за всіма показниками; невідповідність структури ресурсів плановим завданням; відставання заходів з управління ресурсами від динамічних змін зовнішнього середовища, що негативно впливає не тільки на ефективність ВД, але і на процес формування ресурсної бази; на всіх підприємствах найбільший ступінь проблемності має процес формування операційного прибутку; обсяги використання ресурсів перевищують потреби, особливо за матеріальними та трудовими ресурсам.

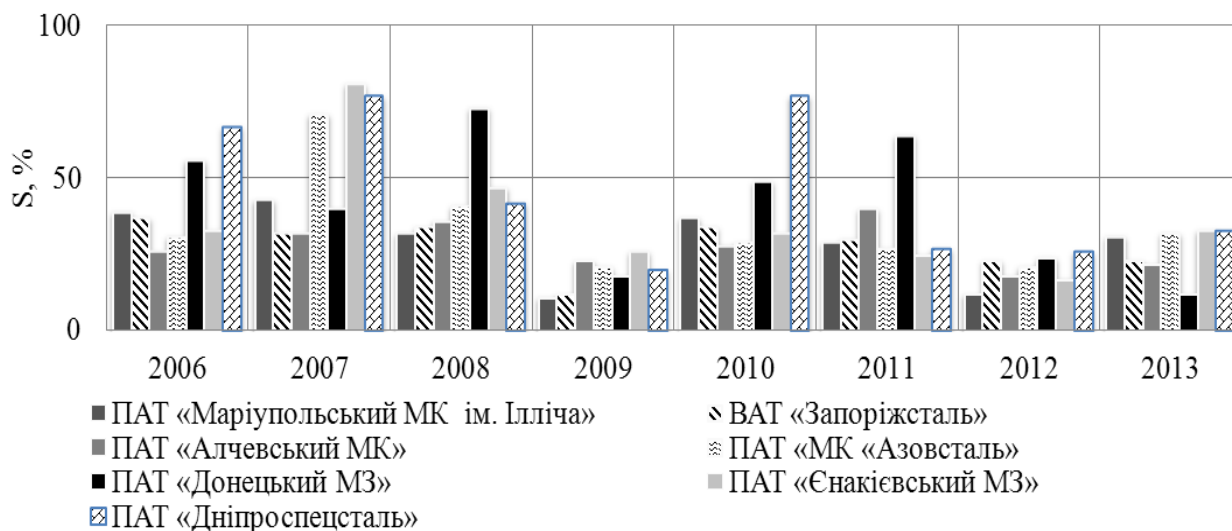

Рис. 3. Динаміка результуючого показника ефективності управління РЗВД провідних металургійних підприємств країни у 2006-2013 рр.

У третьому розділі «Вдосконалення методичного підходу до діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійних підприємств» сформовані критерії та обґрунтований методичний підхід до діагностування управління РЗВД; запропонована функціональна модель експрес-діагностики управління РЗВД та запропоновані заходи з адаптації експрес-діагностики управління РЗВД до інформаційної системи управління металургійного підприємства.

Для своєчасного та адекватного реагування металургійного підприємства на динамічні зміни зовнішнього середовища та своєчасного корегування цілей, планів та управлінських впливів на РЗВД необхідно використовувати дієвий методичний підхід до діагностики, яка відповідає критеріям: достовірності вихідної інформації; просторово-часової визначеності об'єктів діагностики; збереження та «свіжості» інформації, що відображає отримані результати, для оперативного втручання в бізнес-процес з усунення «вузьких місць» в управлінні.

На основі структурно-логічного аналізу запропоновано вирішити окреслені завдання за рахунок впровадження в систему управління РЗВД металургійного підприємства експрес-діагностики як елементу управлінської діагностики. Підґрунтям для її проведення є поєднання інформаційних потоків управлінського та фінансового обліків в процесі оцінювання ефективності

управління РЗВД за запропонованим методичним підходом. Використання класифікації показників РЗВД дозволяє врахувати повноту та ефективність використання окремих видів ресурсів, їх взаємозамінність та збалансованість складу. Обґрунтовано, що побудова графів впорядкування управлінських рішень дозволяє не тільки своєчасно усувати «вузькі місця» в управлінні РЗВД, але і визначати оптимальну програму заходів за умов часових і фінансових обмежень.

Удосконалений методичний підхід до експрес-діагностики, що опирається на теоретично обґрунтовані принципи побудови та складається з таких елементів: цільові завдання та установки; методи та прийоми вирішення завдань; інформаційні технології. Це дозволяє враховувати взаємозв'язок результатів діагностики управління з прийняттям управлінських рішень у загальній системі управління ВД металургійного підприємства.

Запропоновано експрес-діагностику здійснювати на оперативному рівні управління за коротшим технологічним циклом на базі функціональної моделі. З цією метою розроблено багатофакторну модель ключових показників РЗВД, що включає ресурсну, результуючу та просторово-часову складові. Така модель дозволяє зіставити динаміку фактичних і нормативних значень показників з метою ідентифікації дисбалансів забезпечення управлінні РЗВД металургійних підприємств та визначення «вузьких місць» (рис. 4).

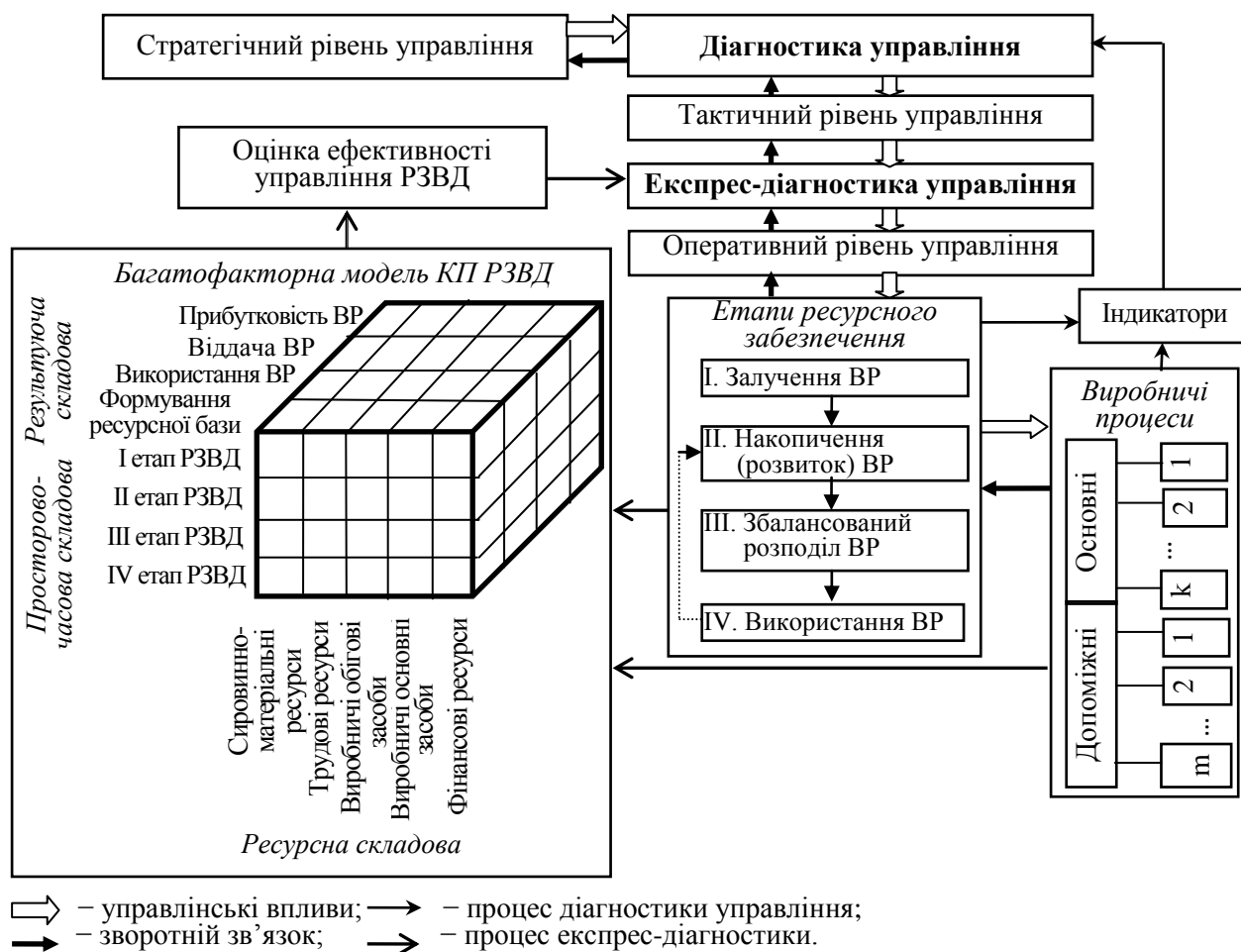

Рис. 4. Функціональна модель експрес-діагностики управління РЗВД металургійного підприємства.

Обґрунтовано використання методу парних порівнянь на основі матриці нормативного впорядкування КП для оцінювання ефективності управління РЗВД

$$M[HP] = \{\mu_{ij}\}, \quad \mu_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{якщо } Темп^H(i) \geq Темп^H(j) \text{ та для } i = j, \\ -1, & \text{якщо } Темп^H(i) < Темп^H(j). \end{cases} \quad (2)$$

де $Темп^H(i)$, $Темп^H(j)$ – нормативна динаміка показників в рядку i та стовпці j .

Виявлення «вузьких місць» в управлінні та побудова графів впорядкування управлінських рішень відбувається на основі співставлення фактичної динаміки $M[\Phi P]$ з нормативною в матриці $M[P]$

$$M[P] = \{v_{ij}\}, \quad v_{ij} = |\mu_{ij} - \eta_{ij}|. \quad (3)$$

Такий методичний підхід до експрес-діагностики управління РЗВД дозволить: по-перше, спростити процес діагностики управління до дев'яти етапів, що скорочує час на прийняття ефективного управлінського рішення стосовно РЗВД; по-друге, своєчасно реагувати на динамічні зміни зовнішнього середовища на рівні оперативного планування; по-третє, виконувати експрес-діагностику управління РЗВД на всіх рівнях управління виробничим процесом, центрах витрат та бізнес-процесах; по-четверте, не проводити додаткового навчання управлінського персоналу в області інформаційних технологій та комп'ютерної техніки.

Обґрунтовані та доведені до рівня практичних рекомендацій заходи з удосконалення документообігу інформації на оперативному рівні управління для проведення експрес-діагностики. Пропонується адаптувати та скоротити обсяги управлінської звітності, що істотно скоротить навантаження на управлінський персонал при підготовці та обґрунтуванні управлінських впливів на процес РЗВД підприємства.

На основі проведеного критичного аналізу найбільш поширених на металургійних підприємствах інформаційних систем управління, запропоновано впровадження модулю з експрес-діагностики РЗВД, що складається з трьох аналітично-розрахункових блоків (просторово-часового аналізу, встановлення діагнозу стану управління РЗ та комплексної оцінки ефективності управління ним). Це дозволить не тільки забезпечити всі рівні управління необхідним обсягом інформаційних ресурсів, але й оптимізувати інформаційні потоки за характером і технологією взаємозв'язків між структурними підрозділами та визначити регламенти діяльності складних елементів підприємства.

Використання моделі експрес-діагностики на одному з провідних підприємств металургійної галузі ПАТ «Дніпрспецсталь» дозволило отримати економічний ефекту в розмірі 267,2 тис. грн за рахунок скорочення адміністративних витрат. Представлений методичний підхід до експрес-діагностики управління РЗВД металургійного підприємства може бути адаптований до умов господарювання інших підприємств промислового сектору, а саме підприємств машинобудування.

ВИСНОВКИ

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, в якій вирішене важливе науково-практичне завдання з розробки теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення діагностики управління РЗВД металургійного підприємства. Отримані результати дозволили сформулювати такі висновки:

1. Доведено, що розв'язання проблем управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємств металургійної галузі доцільно здійснювати на основі удосконалення науково-методичних засад управлінської діагностики, що за рахунок належного інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських рішень дозволить підвищити ефективність управління РЗВД.

2. На основі порівняльного аналізу з використанням абстрактно-логічного методу дослідження визначена послідовність етапів процесу РЗВД (формування ресурсної бази, накопичення, розподілу та використання ресурсів) та доведена доцільність використання під час діагностики управління РЗВД металургійного підприємства класифікації ресурсного забезпечення, що враховує такі ознаки: способи ресурсного забезпечення, показники ресурсного забезпечення та рівень забезпеченості виробничої діяльності. Це формує теоретичне підґрунтя для прийняття управлінських рішень в реальному секторі економіки.

3. Узагальнення наукових підходів до сутності поняття «управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства» науково обґрунтовано, що це є процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямований на формування, оптимальне накопичення, раціональне розподілення та використання ресурсів. Такий підхід дозволяє розвинути як теорію підприємством в частині цілевизначення виробничої діяльності так і практику забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства.

На основі порівняльного аналізу основних методів управління РЗВД з використанням методів компаративних досліджень доведено, що для розв'язання існуючих проблем в цій сфері необхідно застосовувати комплексний підхід з урахуванням стратегії, тактики та плану оперативного управління РЗВД металургійного підприємства з поєднанням множини методів та інструментів відповідно до етапів РЗВД.

4. Встановлено, що основними недоліками існуючих методичних підходів до діагностування управління РЗВД підприємств металургійної галузі є: обмеженість цілей і завдань управлінської діагностики; невідповідність зон проведення управлінської діагностики; велика тривалість, низька швидкість та мала періодичність проведення діагностики; велика кількість об'єктів діагностики; низький рівень інформатизації в обґрунтованості управлінських рішень, що зменшує їх результативність; низька зацікавленість керівників оперативного рівня управління. Доведено, що удосконалення зазначених методичних підходів повинно відбуватись за такими принципами: відповідність умовам господарювання металургійного підприємства та його організаційній структурі управління; готовність менеджменту до змін шляхом визнання

корпоративних проблем й пошуку резервів підвищення ефективності РЗВД; повна інформатизація щодо ефективності РЗВД за ланками управлінської ієрархії; цільове призначення та постійне вдосконалення механізму управління РЗВД металургійного підприємства.

5. На основі проведеного аналізу стану РЗВД підприємств чорної металургії виявлено: значне перевищення темпів зростання собівартості продукції над темпами зростання доходів металургійних підприємств; рівні забезпеченості за видами ресурсів (сировинно-енергетичними ресурсами – 96%, трудовими ресурсами – 89%; техніко-технологічними ресурсами – майже 60%). Це дозволило ідентифікувати негативні тенденції розвитку металургійних підприємств України. З використанням методу дольової участі показника визначено основні фактори, що впливають на процес РЗВД металургійного підприємства, якими є екстенсивне використання матеріальних та інтенсивне використання трудових ресурсів. Встановлено, що ті фактори, які в 2005 році були перевагами металургійної галузі України – сьогодні стають її обмеженнями.

6. Оцінка ефективності управління виробничими ресурсами металургійних підприємств шляхом співставлення показників результативності (до 0,52) та ефективності управління (до 0,14) з рівнем питомих витрат управління, продуктивності та фондоозброєності праці, дозволила визначити стан управління виробничими ресурсами металургійних підприємств як критичний. Стримуючими факторами розвитку є негативні темпові характеристики продуктивності та фондоозброєності праці. Доведено, що з метою виявлення можливих «вузьких місць» в управлінні РЗВД металургійного підприємства, доцільно використовувати обґрунтований методичний підхід до оцінювання ефективності управління цього процесу, який базується на графоаналітичній моделі взаємозалежності динамічного нормативу ключових показників: структури виробничих ресурсів, їх продуктивності (на етапах формування ресурсної бази, накопичення та розвитку), віддачі та прибутковості (на етапі використання ресурсів), забезпечення трудовими, сировинно-матеріальними та фінансовими ресурсами, обіговими та основними засобами.

7. Використання запропонованого методичного підходу до оцінювання ефективності управління РЗВД металургійного підприємства дозволило ідентифікувати «проблемні місця» в управлінні, якими є: відсутність зацікавленості менеджерів у зростанні результатів виробничої діяльності за всіма показниками; невідповідність структури ресурсів встановленим виробничим завданням; відставання менеджменту ресурсів від динамічних змін зовнішнього середовища, що також впливає на процес формування ресурсної бази. Результуючий показник ефективності управління РЗВД металургійних підприємств в 2013 році знаходиться в діапазоні від 13% до 33%, що за 10-вимірною шкалою оцінювання відповідає неефективному, а за деякими підприємствами критичному рівню управління. Встановлено, що на всіх підприємствах найбільший вплив на величину операційного прибутку спричиняє перевищення витрат матеріальних та трудових ресурсів порівняно з потребами в них. Визначене відхилення динаміки ключових показників від

нормативу дозволяє побудувати графи впорядкування першочерговості дій для усунення «вузьких місць» в управлінні, що підтверджує доцільність застосування розробленого методичного підходу.

8. Обґрунтування вибору критеріїв і показників діагностики управління РЗВД, встановлення взаємодії і взаємообумовленості управлінської та фінансово-економічної діяльності дозволило удосконалити методичний підхід до діагностики управління РЗВД, що носить комплексний характер, базується на оцінці раціональності використання усіх видів ресурсів, їх взаємозамінності, збалансованості складу й ефективності використання та забезпечує скорочення грошових і часових витрат на аналіз та визначення пріоритетності управлінських рішень на основі графів впорядкування.

9. Обґрунтована доцільність використання наукового підходу до експрес-діагностики управління РЗВД підприємства, що передбачає побудову функціональної моделі з використанням багатofакторної моделі ключових показників ресурсів і результатів в системі просторово-часових координат шляхом співставлення динаміки фактичних і нормативних показників з метою. Це дозволяє ідентифікувати дисбаланси забезпечення та визначати «вузькі місця» в управлінні ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства.

10. Адаптація експрес-діагностики до інформаційної системи управління металургійного підприємства досягнута шляхом доповнення до модулю діагностики трьох аналітично-розрахункових блоків (просторово-часового аналізу, встановлення діагнозу стану управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності, комплексної оцінки ефективності управління), що забезпечило підвищення якості управлінських рішень. Впровадження в практику управління наукового підходу до експрес-діагностики дозволяє скорочувати адміністративні витрати металургійного підприємства при одночасному підвищенні якості управлінських рішень щодо формування, накопичення, розподілення та використання ресурсів. Визначений річний економічний ефект від впровадження запропонованого методичного підходу до діагностики управління РЗВД на підприємстві ПАТ «Дніпроспецсталь» склав 262,7 тис. грн.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях – 12, основні з яких:

1. Борисенко О.Є. Аналітичний огляд методів та моделей ресурсного забезпечення виробничої програми підприємства / О.Є. Борисенко // Економіка і регіон. – Полтава: ПолтНТУ, 2010. – №25. – С. 150-154.

2. Борисенко О.Є. Система методів та інструментів управління ресурсним забезпеченням промислового підприємства / О.Є. Борисенко // Вісник ХНУ. – Хмельницький: ХНУ, 2012. – №2. – Т. 3 (186). – С. 247-250.

3. Борисенко О.Є. Інформаційна система як інструмент механізму ресурсного забезпечення виробничої діяльності промислового підприємства /

П.В. Гудзь, О.Є. Борисенко // Економіка і регіон. – Полтава: ПолтНТУ, 2012. – №4 (35). – С. 52-56. *Особистий внесок автора*: на основі порівняльного аналізу інформаційних систем управління металургійним підприємством побудована структурно-логічна модель інформаційної системи управління РЗВД.

4. Борисенко О.Є. Економічна ефективність забезпечення виробничими ресурсами промислового підприємства / О.Є. Борисенко // Вісник Донбаської машинобудівної академії : зб. наук. праць. – Краматорськ: ДДМА, 2012. – №1 (26). – С. 10-14.

5. Борисенко О.Є. Аналіз та оцінка забезпечення основними ресурсами виробничої діяльності металургійних підприємств України / О.Є. Борисенко // Економіка промисловості. – 2013. – №1-2 (61-62). – С. 28-39. (Включений до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*).

6. Борисенко О.Є. Оценка эффективности управления ресурсами предприятия на основе построения динамического норматива / О.Є. Борисенко, І.А. Нечаєва // Менеджмент в России и за рубежом. – Москва. – 2014. – №2. – С. 100-108. *Особистий внесок автора*: розроблені модель та методичний підхід до оцінювання ефективності управління РЗВД. (Російська Федерація).

Статті в інших виданнях – 2, з них основна:

7. Борисенко О.Є. Методика формування механізму управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності промислового підприємства / О.Є. Борисенко // Кримський економічний вісник. – 2013. – №2 (03). – Ч. 1. – С. 46-49.

Матеріали наукових конференцій – 19, з них основні:

8. Борисенко О.Є. Управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства / О.Є. Борисенко // Проблеми економіки та управління у промислових регіонах : Матер. міжрегіон. наук. практ. конф. (27-28 трав. 2011 р.). / Відп. ред. П.В. Гудзь. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2011. – С. 125-126.

9. Борисенко О.Є. Методи управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства / О.Є. Борисенко // Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери : Матер. міжнар. наук.-теор. конф. молодих учених і студентів (29-30 бер. 2012 р). / В 2-х томах. – Т. 2. – Донецьк: ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», 2012. – С. 99-101.

10. Борисенко О.Є. Система показників ресурсного забезпечення виробничої діяльності промислового підприємства / О.Є. Борисенко // Проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки : Матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів, молодих учених та науковців (12-14 квіт. 2012 р). – Кременчук: КІ ДУ ім. Альфреда Нобеля, 2012. – С. 126-128.

11. Борисенко О.Є. Обґрунтування методу діагностики забезпечення ресурсами виробничої діяльності промислового підприємства / О.Є. Борисенко // Проблеми економіки та управління у промислових регіонах : Матер. доп. V Міжвуз. наук.-практ. конф. (15-16 трав. 2014 р). – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – С. 101-103.

АНОТАЦІЯ

Борисенко О.Є. Діагностика управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», Дніпропетровськ, 2015.

Дисертація присвячена розробці теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо вдосконалення діагностики управління ресурсним забезпеченням металургійного підприємства.

Доведена доцільність застосування класифікації ресурсного забезпечення, що враховує взаємозв'язок ознак з етапами ресурсного забезпечення. Розкрита сутність поняття «управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства». Проаналізовано стан ресурсного забезпечення виробничої діяльності підприємств чорної металургії. Здійснено оцінювання ефективності управління виробничими ресурсами металургійних підприємств та запропонований методичний підхід щодо його оцінювання. Ідентифіковані проблемні зони управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності металургійного підприємства. Обґрунтований вибір критеріїв і показників діагностики управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства. Розроблена функціональна модель експрес-діагностики ефективності управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства та запропоновані шляхи адаптації даної моделі до інформаційної системи управління металургійного підприємства.

Ключові слова: ресурси, управління ресурсним забезпеченням, діагностика управління, експрес-діагностика, модель оцінки ефективності управління, динамічний норматив.

АННОТАЦИЯ

Борисенко Е.Е. Диагностика управления ресурсным обеспечением производственной деятельности металлургического предприятия. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.04 – экономика и управление предприятиями (по видам экономической деятельности). – Государственное высшее учебное заведение «Национальный горный университет», Днепропетровск, 2015.

Диссертационное исследование посвящено разработке теоретико-методических основ и практических рекомендаций по усовершенствованию диагностики управления ресурсным обеспечением производственной деятельности металлургического предприятия.

Исследованы современные научные взгляды на сущность, формы и классификацию ресурсного обеспечения производственной деятельности предприятия. Обосновано, что классификация ресурсного обеспечения производственной деятельности должна учитывать такие признаки как:

способы ресурсного обеспечения, показатели ресурсного обеспечения и уровень обеспеченности производственной деятельности.

Раскрыта сущность понятия «управление ресурсным обеспечением производственной деятельности предприятия», что способствует развитию как теории управления предприятием в части определения целей производственной деятельности, так и практики обеспечения эффективного функционирования и развития предприятия. Доказано, что для решения проблем в управлении ресурсным обеспечением производственной деятельности предприятия необходимо использовать комплексный подход, который реализуется через объединение множества методов и инструментов в соответствии с этапами ресурсного обеспечения и с учетом стратегии, тактики и плана оперативного управления металлургического предприятия.

Выявлены недостатки существующих методических подходов к диагностированию управления ресурсным обеспечением производственной деятельности предприятий металлургической отрасли, определены основные принципы и направления их усовершенствования.

Проведены анализ и оценка состояния управления производственными ресурсами предприятий черной металлургии. Выявлены отрицательные тенденции в развитии металлургических предприятий Украины и определены факторы, влияющие на процесс ресурсного обеспечения их производственной деятельности.

Доказано, что использование методического подхода к оценке эффективности управления ресурсным обеспечением производственной деятельности, основанного на графоаналитической модели взаимозависимости динамического норматива ключевых показателей, позволяет выявить «узкие места» в управлении этим процессом на металлургическом предприятии.

Идентифицированы «узкие места» в управлении ресурсным обеспечением производственной деятельности металлургических предприятий Украины на основе предложенного методического подхода к оценке. Определены отклонения динамики ключевых показателей от норматива, что позволяет построить графы упорядочения первоочередности действий по устранению «узких мест» в управлении.

Обоснован выбор критериев и показателей диагностики управления ресурсного обеспечения производственной деятельности, установлены взаимодействие и взаимозависимость управленческой и финансово-экономической деятельности. Усовершенствован методический подход к диагностике управления ресурсным обеспечением производственной деятельности металлургического предприятия, который носит комплексный характер, базируется на оценке рациональности использования всех видов ресурсов, их взаимозаменяемости, сбалансированности состава и эффективности использования и обеспечивает сокращение денежных и временных расходов на анализ и определение приоритетности управленческих решений на основе графов упорядочения.

Усовершенствован научный подход к экспресс-диагностике управления ресурсным обеспечением производственной деятельности предприятия,

который предусматривает построение функциональной модели с использованием многофакторной модели ключевых показателей ресурсов и результатов в системе пространственно-временных координат путем сопоставления динамики фактических и нормативных показателей.

Адаптация экспресс-диагностики к информационной системе управления металлургического предприятия достигнута путем внедрения в модуль диагностики трех аналитически-расчетных блоков (пространственно-временного анализа, определения диагноза состояния управления ресурсным обеспечением производственной деятельности, комплексной оценки эффективности управления), что обеспечит повышение качества управленческих решений. Обоснованно, что внедрение предложенного методического подхода к диагностике управления ресурсным обеспечением производственной деятельности металлургического предприятия уменьшает нагрузку на управленческий персонал и позволяет за счет оптимизации административных затрат получить экономический эффект.

Ключевые слова: ресурсы, управление ресурсным обеспечением, диагностика управления, экспресс-диагностика, модель оценки эффективности управления, динамический норматив.

ANNOTATION

Borisenko O.E. Diagnostics of resource providing management by a production activity of the metallurgical enterprise. – Manuscript.

Thesis for a degree of Candidate of Economics; specialty 08.00.04 – Economics and Management of Enterprises (by economic activity). – State Higher Educational Institution "National Mining University", Dnipropetrovsk, 2015.

These dissertation devoted to developing of teoretiko-methodical bases and practical recommendations about improvement of diagnostics, management of resource providing the metallurgical enterprise.

The expediency of application, classification of resource providing is proved, which considers interrelation of signs with stages of resource providing. The opened meaning of the concept: «management of resource providing a production activity of the enterprise». The condition of resource providing a production activity of the enterprises of ferrous metallurgy is analyzed. The assessment of effective management, productive resources of the metallurgical enterprises is executed and methodical approach on improvement of an assessment is offered. Problem zones of management, resource providing a production activity of the metallurgical enterprise are identified. The choice of criteria and indicators of diagnostics management of resource providing a production activity of the enterprise is reasonable. The functional model of express diagnostics of management of resource providing a production activity of the enterprise is developed and ways of adaptation of this model to the information management system of the metallurgical enterprise are offered.

Keywords: resources, management of resource providing, management diagnostics, express diagnostics, model of an assessment of management efficiency, dynamic standard.

Підписано до друку 02.02.2015. Формат 60х90/16.
Ум. друк. арк. 0,9. Тираж 110 прим. Зам. №34

69063, м. Запоріжжя, ЗНТУ, Друкарня, вул. Жуковського, 64.